

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2022 m. vasario 3 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Direktyva 2014/24/ES – 72 straipsnis – Sutarčių keitimas jų galiojimo laikotarpiu – Preliminariųjų sutarčių perleidimas – Naujas rangovas, kuris, paskelbus pradinio rangovo bankrotą, perėmė teises ir pareigas, jam tenkančias pagal preliminariąją sutartį – Būtinybė vykdyti naują pirkimo procedūrą arba jos nebuvimas“

Byloje C-461/20

dėl *Högsta förvaltningsdomstolen* (Vyriausiasis administracinis teismas, Švedija) 2020 m. rugsėjo 15 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2020 m. rugsėjo 24 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Advania Sverige AB,

Kammarkollegiet

prieš

Dustin Sverige AB

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro ketvirtosios kolegijos pirmininko pareigas einanti trečiosios kolegijos pirmininkė K. Jürimäe, teisėjai S. Rodin (pranešėjas) ir N. Piçarra,

generalinis advokatas H. Saugmandsgaard Øe,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Advania Sverige AB*, atstovaujamos T. Wanselius,
- *Kammarkollegiet*, atstovaujamos A. Ekberg ir A. Thomsen,
- *Dustin Sverige AB*, atstovaujamos *advokater* C. Bokwall ir L. Håkansson Kjellén,

* Proceso kalba: švedų.

– Austrijos vyriausybės, atstovaujamos J. Schmoll,
– Europos Komisijos, atstovaujamos P. Ondrůšek ir K. Simonsson ir G. Tolstoy,
susipažinęs su 2021 m. rugsėjo 9 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014, p. 65), 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunkčio išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Advania Sverige AB* (toliau – *Advania*) ir *Kammarkollegiet* (Nacionalinė teisinių, finansinių ir administracinių paslaugų agentūra, Švedija; toliau – Nacionalinė teisinių paslaugų agentūra) ginčą su *Dustin Sverige AB* (toliau – *Dustin*) dėl šios agentūros sprendimo patvirtinti keturių preliminarinių sutarčių perleidimą nevykdant naujos pirkimo procedūros pagal Direktyvą 2014/24.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Direktyvos 2014/24 107 ir 110 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:
„(107) reikia paaiškinti sąlygas, kuriomis dėl sutarties keitimo jos vykdymo laikotarpiu reikalinga nauja pirkimo procedūra, atsižvelgiant į atitinkamą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką. Nauja pirkimo procedūra reikalinga, jeigu daromi esminiai pradinės sutarties pakeitimai, visų pirma susiję su šalių tarpusavio teisių ir pareigų taikymo sritimi ir turiniu, įskaitant intelektinės nuosavybės teisių paskirstymą. Tokie pakeitimai rodo šalių ketinimą iš naujo derėtis dėl esminių tos sutarties sąlygų. Visų pirma taip yra tuo atveju, jeigu iš dalies pakeistos sąlygos, jei būtų buvusios įtrauktos į pradinę procedūrą, būtų dariusios įtaką procedūros baigčiai.“

<...>
(110) laikantis lygiateisiškumo ir skaidrumo principų, konkursą laimėjęs dalyvis neturėtų būti keičiamas kitu ekonominės veiklos vykdytoju [ūkio subjektu] (pavyzdžiui, jei sutartis nutraukiama dėl vykdymo trūkumų) iš naujo nepaskelbus konkurso dėl sutarties. Tačiau sutarties vykdymo laikotarpiu turėtų galėti įvykti tam tikrų sutartį vykdančių konkursą laimėjusių dalyvių (visų pirma kai sutartis buvo skirta daugiau nei vienai įmonei) struktūrinių pokyčių: jie gali būti vien vidaus lygiu reorganizuoti, būti perėmimo, susijungimo, įsigijimo šalimis ar tapti nemokūs. Dėl tokių struktūrinių pokyčių neturėtų būti automatiškai reikalaujama naujų pirkimo procedūrų visoms to konkurso dalyvio vykdomoms viešosioms sutartims.“

4 Direktyvos 2014/24 72 straipsnyje „Sutarčių keitimas jų galiojimo laikotarpiu“ nustatyta:

„1. Sutartys ir preliminarinės sutartys gali būti keičiamos nevykdant naujos pirkimo procedūros pagal šią direktyvą bet kuriuo iš šių atvejų:

<...>

- d) kai rangovas, kuriam perkančioji organizacija iš pradžių paskyrė sutartį, pakeičiamas nauju rangovu dėl vienos iš šių priežasčių:
 - i) nedviprasmiškos nuostatos dėl sutarties peržiūros arba pasirinkimo galimybės, laikantis a punkto;
 - ii) jeigu dėl įmonės restruktūrizavimo, įskaitant perėmimą, susijungimą ir įsigijimą, arba dėl nemokumo visas arba dalį pradinio rangovo teisių perima kitas ekonominės veiklos vykdytojas [ūkio subjektas], atitinkantis pradinis kokybinės atrankos kriterijus, su sąlyga, kad dėl to nereikia daryti kitų esminių sutarties pakeitimų ir taip nesiekama išvengti šios direktyvos taikymo;
 - iii) kai pati perkančioji organizacija prisiima pagrindinio rangovo pareigas jo subrangovų atžvilgiu, jei tokia galimybė numatyta nacionalinės teisės aktuose atsižvelgiant į 71 straipsnį;
- e) kai pakeitimai, neatsižvelgiant į jų vertę, nėra esminiai, kaip apibrėžta 4 dalyje.

<...>

4. Sutarties ar preliminarinės sutarties keitimas jos galiojimo laikotarpiu laikomas esminiu pagal 1 dalies e punktą, kai dėl jo iš esmės pasikeičia sutarties ar preliminarinės sutarties pobūdis, palyginti su pradine sutartimi. Bet kuriuo atveju, nedarant poveikio 1 ir 2 dalims, pakeitimas laikomas esminiu, kai įvykdoma viena ar daugiau iš šių sąlygų:

- a) pakeitimu nustatomos sąlygos, dėl kurių, jeigu jos būtų buvusios įtrauktos į pradinę pirkimo procedūrą, būtų buvę galima leisti dalyvauti kitiems kandidatams nei iš pradžių atrinktieji arba priimti kitą pasiūlymą nei iš pradžių priimtas, arba pirkimo procedūra būtų pritraukusi papildomų dalyvių;
- b) pakeitimu rangovo naudai pakeičiama sutarties arba preliminarinės sutarties ekonominė pusiausvyra taip, kaip nebuvo numatyta pradinėje sutartyje arba preliminariojoje sutartyje;
- c) pakeitimu labai išplečiama sutarties arba preliminarinės sutarties taikymo sritis;
- d) kai rangovas, kuriam perkančioji organizacija iš pradžių paskyrė sutartį, pakeičiamas nauju rangovu kitais atvejais, nei numatytieji pagal 1 dalies d punktą.

<...>“

Švedijos teisė

- 5 *Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling* (2016 m. Viešųjų pirkimų įstatymas Nr. 1145) 17 skyriaus 13 straipsnio pirmoje pastraipoje numatyta, kad sutartis arba preliminarioji sutartis gali būti keičiama vieną rangovą pakeičiant kitu ir nevykdant naujos pirkimo procedūros, jei įvykdytos šios sąlygos:
- „1) dėl įmonės restruktūrizavimo, įskaitant perėmimą, susijungimą, įsigijimą arba nemokumą, visas arba dalį pradinio rangovo teisių perima naujas rangovas ir
- 2) dėl to, kad naujas rangovas perima visas arba dalį pradinio rangovo teisių, nereikia daryti kitų esminių sutarties arba preliminariosios sutarties pakeitimų.“
- 6 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodė, kad iš šio įstatymo 17 skyriaus 13 straipsnio antros pastraipos matyti, jog toks rangovo pakeitimas reiškia, kad naujas rangovas neturi būti pašalintas remiantis šiame įstatyme numatytais pašalinimo pagrindais ir atitinka atrankos kriterijus, nustatytus pradinėje sutartyje.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 7 Nacionalinė teisinių paslaugų agentūra pagal šiuo metu jau panaikintą *lagen (2007:1091) om offentlig upphandling* (2007 m. Viešųjų pirkimų įstatymas Nr. 1091) iš naujo paskelbė ribotą konkursą ir sudarė keturias preliminarąsias sutartis dėl įvairių informacinių technologijų priemonių pirkimo. Vykstant šiam konkursui, septyniolika kandidatų, tarp jų ir *Advania*, *Dustin* ir *Misco AB*, įrodė, kad atitinka keliamus reikalavimus. *Dustin* ir *Misco* buvo tarp devynių kandidatų, pakviestų pateikti pasiūlymus, *Advania* tarp jų nepateko. Pasibaigus šiam konkursui, su *Misco* buvo sudarytos preliminariosios sutartys keturiuose pirkimo srityse, o su *Dustin* buvo sudarytos preliminariosios sutartys dviejose iš šių sričių.
- 8 2017 m. gruodžio 4 d. raštu *Misco* paprašė Nacionalinės teisinių paslaugų agentūros leidimo perleisti jos keturias preliminarąsias sutartis *Advania*. 2017 m. gruodžio 12 d. buvo paskelbtas *Misco* bankrotas, o 2018 m. sausio 18 d. jos bankroto administratorius sudarė sutartį su *Advania*, kurioje buvo numatytas keturių preliminarųjų sutarčių perleidimas. 2018 m. vasario mėn. Nacionalinė teisinių paslaugų agentūra leido šį perleidimą.
- 9 *Dustin* kreipėsi į *Förvaltningsrätten i Stockholm* (Stokholmo administracinis teismas, Švedija), prašydama pripažinti *Advania* ir Nacionalinės teisinių paslaugų agentūros sudarytas preliminarąsias sutartis negaliojančiomis.
- 10 *Förvaltningsrätten i Stockholm* (Stokholmo administracinis teismas) atmetė šį skundą. Jis nusprendė, jog Nacionalinė teisinių paslaugų agentūra teisingai konstatavo, kad nagrinėjamas perleidimas įvykdytas dėl *Misco* restruktūrizavimo ir kad *Advania* gavo nagrinėjamas preliminarąsias sutartis ir įsigijo veiklos dalis, leidžiančias vykdyti šias sutartis, kaip reikalaujama pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 17 skyriaus 13 straipsnį, kuriuo į Švedijos teisę perkeltas Direktyvos 2014/24 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunktis.
- 11 *Dustin* dėl *Förvaltningsrätten i Stockholm* (Stokholmo administracinis teismas) sprendimo pateikė apeliacinį skundą *Kammarrätten i Stockholm* (Stokholmo apeliacinis administracinis teismas, Švedija); pastarasis patenkino šį apeliacinį skundą ir pripažino negaliojančiomis keturias *Advania*

ir Nacionalinės teisinių paslaugų agentūros sudarytas preliminarįsias sutartis. Šis teismas nusprendė, kad *Advania* negali būti laikoma perėmusia visas *Misco* teises ir pareigas ar jų dalį, kaip tai suprantama pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 17 skyriaus 13 straipsnį, nes, išskyrus nagrinėjamas preliminarįsias sutartis, *Misco* praktiškai neperleido veiklos *Advania*. Grįsdamas šią išvadą *Kammarrätten i Stockholm* (Stokholmo apeliacinis administracinis teismas) pažymėjo, kad tik vienas *Misco* darbuotojas vėliau perėjo į *Advania*, kad *Misco* klientų sąrašas nebuvo visiškai atnaujintas ar aktualus, kad *Misco* klientai jau buvo pakeitę tiekėją ir kad nėra jokių įrodymų, kad *Advania* perėmė kai kuriuos *Misco* subrangovus ar kad *Advania* buvo perleistos kitos preliminariosios sutartys, nors *Misco* buvo bent vienos kitos viešosios preliminariosios sutarties šalis.

- 12 *Advania* ir Nacionalinė teisinių paslaugų agentūra pateikė kasacinius skundus dėl *Kammarrätten i Stockholm* (Stokholmo apeliacinis administracinis teismas) sprendimo *Högsta förvaltningsdomstolen* (Vyriausiasis administracinis teismas, Švedija). Savo kasaciniuose skunduose jos neginčija apeliacinio teismo vertinimo dėl perleisto turto ir įsipareigojimų pobūdžio ir apimtys. Tačiau jos teigia, kad toks perleidimas atitinka visų arba dalies teisių perėmimą pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 17 skyriaus 13 straipsnį.
- 13 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme *Advania* teigia, kad pagal Direktyvą 2014/24 nereikalaujama, kad naujam rangovui, pakeičiančiam tą, su kuriuo perkančioji organizacija iš pradžių sudarė sutartį, be preliminarųjų sutarčių, būtų perleista tam tikro pobūdžio ar tam tikros apimtys veikla.
- 14 Nacionalinė teisinių paslaugų agentūra prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme tvirtina, kad sąvoka „visų arba dalies teisių perėmimas“, o tai yra vienas iš nagrinėjamose Viešųjų pirkimų įstatymo ir Direktyvos 2014/24 nuostatose numatyto perleidimo būdų, turi būti aiškinama taip, kad teises ir pareigas perimantis rangovas turi tik pakeisti pradinį rangovą, kiek tai susiję su iš atitinkamos sutarties arba preliminariosios sutarties kylančiomis teisėmis ir įsipareigojimais. Papildomai reikalaujant, kad būtų perduodama veikla ar turtas, šių nuostatų taikymas taptų labai ribotas. Svarbiausia yra tai, kad naujasis rangovas galėtų vykdyti atitinkamą sutartį arba preliminarją sutartį pagal iš pradžių nustatytas sąlygas ir reikalavimus.
- 15 *Dustin* savo ruožtu šiame teisme tvirtina, kad Direktyvos 2014/24 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunktyje numatyta sąlyga, susijusi su visų arba dalies pradinio rangovo teisių perėmimu dėl įmonės restruktūrizavimo, apima situacijas, kai su atitinkama sutartimi ar preliminarją sutartimi susijusios veiklos sritys perduodamos naujam rangovui. Atitinkamos sutarties ar preliminariosios sutarties perleidimas yra tik papildomas, palyginti su veiklos perleidimu. Sutarčių ar preliminarųjų sutarčių, dėl kurių konkursai buvo skelbiami kartu neperdavus atitinkamų veiklos sričių, perleidimas lemtų ne tik prekybą tokiomis sutartimis ar preliminariosiomis sutartimis, bet ir dalies iš šių sutarčių ar preliminarųjų sutarčių kylančių teisių ir įsipareigojimų perdavimą.
- 16 Šiomis aplinkybėmis *Högsta förvaltningsdomstolen* (Vyriausiasis administracinis teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar tai, kad naujasis tiekėjas perėmė pradinio tiekėjo teises ir pareigas pagal preliminarją sutartį po to, kai pradinis tiekėjas buvo pripažintas nemokiu ir buvo perleista nemokaus tiekėjo turtą sudaranti sutartis, reiškia, kad naujasis tiekėjas laikomas perėmusiu pradinio tiekėjo teises tokiomis sąlygomis, kaip nustatyta [Direktyvos 2014/24] 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunktyje?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 17 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2014/24 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunktis turi būti aiškinamas taip, kad ūkio subjektas, pradiniam rangovui bankrutavus ir jį likvidavus perėmęs tik pradinio rangovo teises ir pareigas, kylančias iš su perkančiąja organizacija sudarytos preliminariosios sutarties, laikomas perėmusiu pradinio rangovo teises ir pareigas šioje nuostatoje numatytomis sąlygomis.
- 18 Visų pirma primintina, kad rangovo, su kuriuo perkančioji organizacija iš pradžių sudarė sutartį, pakeitimas nauju rangovu laikomas vienos iš esminių atitinkamos viešojo pirkimo sutarties sąlygų pasikeitimu, taigi esminiu sutarties pakeitimu, dėl kurio turi būti vykdoma nauja pirkimo procedūra dėl pakeistos sutarties, laikantis skaidrumo ir vienodo požiūrio principų, kuriais grindžiama pareiga sudaryti konkurencijos sąlygas potencialiai suinteresuotiesiems kandidatams iš skirtingų valstybių narių (šiuo klausimu žr. 2008 m. birželio 19 d. Sprendimo *pressetext Nachrichtenagentur*, C-454/06, EU:C:2008:351, 40 ir 47 punktus). Šis principas buvo kodifikuotas Direktyvos 2014/24 72 straipsnio 4 dalies d punkte.
- 19 Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, jog pagal vienodo požiūrio principą ir iš jo kylančią skaidrumo pareigą draudžiama po viešojo pirkimo sutarties skyrimo perkančiajai organizacijai ir subjektui, kuriam ji skirta, atlikti tokius šios sutarties nuostatų pakeitimus, kad šių nuostatų požymiai iš esmės skirtųsi nuo pradinės sutarties požymių (šiuo klausimu žr. 2016 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Finn Frogne*, C-549/14, EU:C:2016:634, 28 punktą).
- 20 Išimties tvarka šios direktyvos 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunktyje numatyta, kad rangovas, kuriam perkančioji organizacija iš pradžių paskyrė sutartį, gali būti pakeičiamas nauju rangovu nevykdant naujos pirkimo procedūros pagal šią direktyvą, jeigu dėl įmonės restruktūrizavimo, įskaitant perėmimą, susijungimą ir įsigijimą, arba dėl nemokumo visas pradinio rangovo teises arba jų dalį perima kitas ūkio subjektas, atitinkantis pradinis kokybinės atrankos kriterijus, su sąlyga, kad dėl to nereikia daryti kitų esminių sutarties pakeitimų ir taip nesiekiama išvengti šios direktyvos taikymo.
- 21 Taigi iš šio straipsnio formuluotės matyti, kad pagal jį aptariama išimtis taikoma su sąlyga, kad ankstesnis rangovas pakeičiamas subjektu, perėmusiu visas jo teises arba jų dalį dėl įmonės restruktūrizavimo, be kita ko, nemokumo atveju.
- 22 Nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar visų arba dalies pradinio rangovo teisių perėmimo dėl nemokumo sąlyga yra įvykdyta, kai naujasis rangovas perima tik iš su perkančiąja organizacija sudarytos preliminariosios sutarties kylančias teises ir pareigas, tačiau neperima visos ar dalies pradinio rangovo veiklos, susijusios su šia preliminarąja sutartimi.
- 23 Kiek tai susiję su Direktyvos 2014/24 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunkčio formuluote, pažymėtina, kad, pirma, rangovo, su kuriuo perkančioji organizacija iš pradžių sudarė sutartį, pakeitimas leidžiamas tik tuomet, kai „visas arba dalį pradinio rangovo teisių perima“ kitas subjektas. Vadinasi, šis perėmimas gali reikšti, kad naujasis rangovas perima visą pradinio rangovo turtą arba tik jo dalį, taigi, kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 43 punkte, gali reikšti, kad perduodama tik viešojo pirkimo sutartis arba preliminarioji sutartis, priskiriama prie pradinio rangovo turto.

- 24 Be to, pažymėtina, kad, kaip teigė ir generalinis advokatas išvados 95 punkte, reikalavimas perduoti turtą siekiant išvengti sutarties sudarymo taisyklių apėjimo neatrodo būtinas, nes perleidžiant viešojo pirkimo sutartį arba preliminarąją sutartį bet kuriuo atveju taikoma Direktyvos 2014/24 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunktyje nustatyta sąlyga, kad šis perleidimas neturi būti priemonė išvengti šios direktyvos taikymo.
- 25 Be to, nors, kaip tvirtina *Dustin*, vien tokio Direktyvos 2014/24 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunktyje esančios sąvokos „dalies teisių perėmimas“ aiškinimo savaime nepakanka užtikrinti, kad naujasis rangovas bus lygiai taip pat pajėgus vykdyti viešojo pirkimo sutartį ar preliminarąją sutartį kaip ir pradinis rangovas, vis dėlto šioje nuostatoje numatyta, kad tokiam perleidimui taikoma sąlyga, jog naujasis rangovas turi atitikti pradinius kokybinės atrankos kriterijus.
- 26 Taigi iš Direktyvos 2014/24 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunkčio formuluotės matyti, kad sąvoka „nemokumas“, kurią apima sąvoka „restruktūrizavimas“, apima pradinio rangovo struktūrinius pokyčius, be kita ko, nemokumą, kuris reiškia bankrotą, pasibaigusį likvidavimu.
- 27 Antra, kiek tai susiję su sąvokos „nemokumas“, kurią apima sąvoka „restruktūrizavimas“, apimtimi, reikia išnagrinėti, ar ji reiškia, kad naujasis rangovas perima visą su atitinkama preliminarąją sutartimi susijusią veiklą arba jos dalį.
- 28 Trys pirmosios situacijos, išvardytos Direktyvos 2014/24 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunktyje kaip „restruktūrizavimo“ pavyzdžiai, t. y. perėmimas, susijungimas ir įsigijimas, gali reikšti, kad išlaikoma bent dalis pradinio rangovo veiklos, tačiau šioje nuostatoje kaip restruktūrizavimo pavyzdys taip pat nurodytas nemokumas, kuris, kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 47 punkte, gali lemti nemokios įmonės likvidavimą. Šios nuostatos tekste nėra jokios nuorodos, kad sąvoka „nemokumas“ turi būti suprantama ne įprasta minėta reikšme, o kaip apimanti tik tuos atvejus, kai bent iš dalies tęsiama pradinio rangovo veikla, leidžianti vykdyti viešojo pirkimo sutartį.
- 29 Tokios nuorodos nėra ir šios direktyvos 110 konstatuojamojoje dalyje, kurioje nemokumas minimas kartu su reorganizavimu vien vidaus lygiu, perėmimu, susijungimu ir įsigijimu, kurie nurodyti kaip konkurso laimėtojo „tam tikri struktūriniai pokyčiai“.
- 30 Šiuo aspektu pažymėtina, kad Direktyvos 2014/24 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunktis, taigi, ir sąvoka „nemokumas“, turi būti aiškinamas siaurai, nes, kaip matyti iš šio sprendimo 20 ir 21 punktų, šiame straipsnyje įtvirtinta išimtis. Vis dėlto, kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 62 punkte, dėl tokio aiškinimo ši išimtis negali tapti neveiksminga. Taip būtų tuo atveju, jei sąvoka „nemokumas“ apimtų tik situacijas, kai naujasis rangovas perima bent dalį su preliminarąją sutartimi susijusios pradinio rangovo veiklos, ir nebūtų suprantama įprasta platesne reikšme.
- 31 Taigi iš Direktyvos 2014/24 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunkčio formuluotės matyti, kad sąvoka „restruktūrizavimas“ apima pradinio rangovo struktūrinius pokyčius, be kita ko, nemokumą, kuris reiškia bankrotą, pasibaigusį likvidavimu.
- 32 Be to, toks pažodinis Direktyvos 2014/24 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunkčio aiškinimas atitinka šios direktyvos 72 straipsniu siekiamą pagrindinį tikslą, nurodytą jos 107 ir 110 konstatuojamosiose dalyse. Remiantis šiomis konstatuojamosiomis dalimis,

Direktyva 2014/24 siekiama paaiškinti sąlygas, kuriomis dėl sutarties keitimo jos vykdymo laikotarpiu reikalinga nauja pirkimo procedūra, atsižvelgiant į atitinkamą Teisingumo Teismo jurisprudenciją šioje srityje ir į skaidrumo bei vienodo požiūrio principus.

- 33 Pirma, šiuo aspektu pažymėtina, kad toks Direktyvos 2014/24 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunkčio aiškinimas grindžiamas įprasta šioje nuostatoje vartojamų sąvokų reikšme ir, priešingai nei *Dustin* ir Komisijos siūlomas aiškinimas, nereikalauja papildomų kriterijų, kurie joje nenurodyti.
- 34 Antra, taikant tokį aiškinimą atsižvelgiama į Teisingumo Teismo jurisprudenciją, visų pirma į 2008 m. birželio 19 d. Sprendimą *pressetext Nachrichtenagentur* (C-454/06, EU:C:2008:351), iš kurio matyti, kad pradinio rangovo vidaus reorganizavimas gali būti neesminis atitinkamos viešojo pirkimo sutarties sąlygų pakeitimas, dėl kurio nereikia pradėti naujos viešojo pirkimo procedūros.
- 35 Direktyvos 2014/24 110 konstatuojamojoje dalyje nemokumas nurodytas kaip vienas iš pradinio rangovo struktūrinių pokyčių, neprieštaraujančių skaidrumo ir vienodo požiūrio principams, kuriais grindžiama ši jurisprudencija. Kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 84 ir 85 punktuose, pradinio rangovo nemokumas, įskaitant bankrotą, dėl kurio jis likviduojamas, yra ypatinga aplinkybė, prieš kuriai susiklostant dėl atitinkamos viešojo pirkimo sutarties ar preliminarosios sutarties sudarymo jau būna įvykęs konkursas pagal Direktyvą 2014/24, ir, remiantis šios direktyvos 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunkčiu, dėl nemokumo negalima daryti kitokių esminių sutarties pakeitimų, pavyzdžiui, keisti pradinių kokybinės atrankos kriterijų, ar siekti išvengti šios direktyvos taikymo.
- 36 Vis dėlto šio sprendimo 34 punkte nurodyta jurisprudencija nesusijusi nei su pradinio rangovo nemokumu, nei apskritai su atvejais, kai dėl pradinio rangovo pakeitimo nereikia skelbti naujo konkurso. Taigi šiai jurisprudencijai neprieštarauja iš šio sprendimo 31 punkto kylantis aiškinimas.
- 37 Direktyvos 2014/24 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunkčio aiškinimą taip, kaip nurodyta šio sprendimo 31 punkte, patvirtina konkretus šioje nuostatoje numatytos išimties tikslas, kaip tai taip pat pažymėjo generalinis advokatas išvados 82 ir 83 punktuose, – ja siekiama sukurti tam tikrą lankstumą taikant taisykles, kad būtų pragmatiškai išspręstos visos išskirtinės situacijos, kaip antai konkurso laimėtojo nemokumas, dėl kurio jis nebegali vykdyti atitinkamos viešojo pirkimo sutarties. Kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 83 punkte, nemokumo situacijos sukelta problema, į kurią siekė reaguoti Sąjungos teisės aktų leidėjas, yra tokia pat ir tuo atveju, jei nemokiu tapusio konkurso laimėtojo veikla bent iš dalies tęsiama, ir tuomet, kai ji visiškai nutraukta.
- 38 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2014/24 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunktis turi būti aiškinamas taip, kad ūkio subjektas, pradiniam rangovui bankrutavus ir jį likvidavus perėmęs tik pradinio rangovo teises ir pareigas, kylančias iš su perkančiąja organizacija sudarytos preliminarosios sutarties, laikomas perėmusiu dalį pradinio rangovo teisių ir pareigų dėl įmonės restruktūrizavimo, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 39 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB, 72 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunktis turi būti aiškinamas taip, kad ūkio subjektas, pradiniam rangovui bankrutavus ir jį likvidavus perėmęs tik pradinio rangovo teises ir pareigas, kylančias iš su perkančiąja organizacija sudarytos preliminariosios sutarties, laikomas perėmusiu dalį pradinio rangovo teisių ir pareigų dėl įmonės restruktūrizavimo, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

Parašai.